

Vergaderjaar 1986–1987

19496

Opneming van bepalingen in de Faillissementswet omtrent rechterlijke last tot het openen van brieven en telegrammen door curator in faillissement

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 7 september 1987

De leden van de fractie van het C.D.A. vroegen waarom eerst nu tot wijziging van de Faillissementswet met betrekking tot het openen van brieven wordt overgegaan. Het onderhavige wetsvoorstel is noodzakelijk geworden door de uitbreiding van de werking van het briefgeheim bij de grondwetsherziening in 1983. In de Grondwet naar de tekst van 1972 (artikel 173) beperkte het briefgeheim zich tot aan de post of andere openbare instellingen van vervoer toevertrouwde brieven. In 1983 heeft de bescherming van het briefgeheim een uitbreiding ondergaan door het schrappen van deze beperking. Deze uitbreiding treedt ingevolge additioneel artikel VIII van de Grondwet in februari 1988 in werking. Van dat moment af zal het briefgeheim ook gelden ten aanzien van de in de Faillissementswet neergelegde regeling omtrent het openen van brieven door de curator.

Het wetsvoorstel heeft niet de strekking om de mogelijkheid dat de voor de gefailleerde bestemde post niet via de curator wordt behandeld, ongedaan te maken. De curator kan ook onder de voorgestelde wetswijziging toestaan dat brieven niet via hem worden behandeld, zoals dat reeds thans in de praktijk wel geschiedt.

De leden van de fractie van de S.G.P. vroegen of de regeling zich beperkt tot bij de P.T.T. ter verzending aangeboden brieven.

Hierover kan worden opgemerkt dat de Faillissementswet in artikel 99 alleen aan de P.T.T. de verplichting oplegt brieven en telegrammen aan de curator zelf af te geven. Met het wetsvoorstel wordt niet beoogd daarin verandering te brengen door aan particuliere bezorgingsdiensten of in feite aan een ieder de verplichting op te leggen om voor de gefailleerde bestemde brieven aan de curator af te geven. Dit neemt echter niet weg dat de rechterlijke last aan de curator tot het openen van brieven zich wel uitstrekt tot alle, derhalve ook door particuliere instellingen bezorgde brieven die de curator onder zich heeft verkregen.

De stukken die de curator op grond van artikel 99, eerste lid, terstond aan de gefailleerde ter hand moet stellen, hebben geen betrekking op de boedel. Om die reden zal de curator in zijn hoedanigheid bij het beheren en de vereffening van de boedel ook geen gebruik kunnen maken van wetenschap die hij aan de desbetreffende stukken ontleent. De curator heeft in die gevallen ook geen belang om voor zijn taakuitoefening van zulke brieven een kopie te behouden. De vraag of hij daarvan een kopie mag behouden, moet naar mijn oordeel ontkennend worden beantwoord.

Naar aanleiding van de vraag of de ratio van de regeling niet ook pleit voor doorbreking van het telefoongeheim, wordt allereerst opgemerkt dat de Faillissementswet daaromtrent geen regeling bevat en dat het onderhavige wetsvoorstel geen materiële wijzigingen beoogt aan te brengen doch slechts een aanpassing van de Faillissementswet aan de Grondwet inzake het openen van brieven en telegrammen. Het opnemen in de Faillissementswet van een regeling ter zake van het telefoongeheim vergelijkbaar aan die van het briefgeheim, lijkt overigens, mede gelet op bestaande wettelijke bepalingen, ook niet geïndiceerd. Met de regeling omtrent brieven en telegrammen wordt mede bereikt dat de curator de stukken die van belang of van waarde zijn voor de boedel ook direct feitelijk onder zich krijgt. Daarmee is niet op een lijn te stellen het eventueel door de curator kunnen afluisteren van door de gefailleerde gevoerde telefoongesprekken. De gefailleerde die in een telefoongesprek ook geen toezeggingen kan doen of afspraken kan maken waardoor, kort gezegd, de boedel wordt benadeeld (vgl. artikel 24 Fw.), is verplicht aan onder meer de curator alle nodige inlichtingen te verstrekken (artikelen 105 en 106 Fw), waaronder begrepen kan zijn mededeling te doen omtrent telefoongesprekken.

Bij weigering aan die verplichting te voldoen kan de gefailleerde worden gegijzeld (artikel 89 Fw.). Wordt de gefailleerde verdacht van een strafbaar feit, bij voorbeeld verduistering van tot de boedel behorende goederen, dan is denkbaar dat op de voet van artikel 125g van het Wetboek van Strafvordering het telefoongeheim van de gefailleerde wordt doorbroken.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes